

Mahias

Beefis.

Wahjas Weefis ar peelikumeem mäksa:

Riga fanelet:

የፌዴራል ተከራክር የሚያስፈልግ ስም

gabu 3 rbl. — lap. Par gabu 3 rbl. 60 lap.
gabu 1 rbl. — lap. $\frac{1}{2}$ gabu 2 rbl. — lap.
gabu — 60 lap. $\frac{1}{2}$ gabu 1 rbl. — lap.

Politisks un literarisks laikraksts.

45. gada gabjums.

Medažiņa un ekspedīzija atrodas Rīgā,

Gādīgāmūži mācījās

Маджас Weelis Ilnahk weenreis nedetā, treischdeenās. — Nr katru viimuri Ilnahk literatūras peelikums un katru mehuesti semkoripas peelikums.

Manuscriptu rečitacijom japočino redobljivi imenu ihfice moždri im adreses. Manuscriptus perefürbito jasnečehi arī honorata pereprinumē
im kodimam (na počtu manuscripta). Kastki bei ſchabdos pereſymēs tito uſlubboti par ſahdeem, par fureem honorare nam matkajam.

Honorarii themant armeni tam' gato p'curtisi, k'ad r'f'shi me'dru'lati woj me'la'lois t'she'ru' nebelu la'fa pe'bi n'ste'ci'j'ida p'curtisi'na.
Kot' sh'mi la'la' honora'st' natinim, t'ef' u'st'ut'is per ta'bu, tas' ne' honorara atte'ges'. Ne'ste'ce'es manu'stripi' ne'ce'st' atpalai iusq'as'.
ne' ari u'st'ut'is

No. 50.

Rīgā, 13. dezembrī

1900.

Saturs: Laiķrakstu lošīšanas leetā. — Semlopju dzībūvē ceweh-rojamakse litumi noteikumi. III. — Kads vahards par lauku bodītem jeb lauku pohrdotawam Rūsemē. — No eelschmēses: a) Valsības leetas. b) Baltijas notitumi. c) No zītām Kreivijas pufem. — No Rīgas. — Brahmatu galds. — Augneežiba. — No ariņiemem. — Ubrupes (torgi). — Tīregus finas. — Telegramas. — Daschari raksti: Miglas tēspāris uſ mefeliū. — Sīhumi.

ter tulshu plahpaschanu un peedsehruscho kerkschoscho lama-
schanos, tas tagad sehsch mahja un — nesinadams ko dorit wofas
brihdi tec vehz awises un eeradinas to losit . . . Un ta fa-
nu nespebjot istehret zaur abhra eegubschanan til dauds ta
agraf, sur tas bija til misinoschi tuwu, zif dascham labam
mozinā palizis schogad dauds wairak naudeles, nela agrakos
gados, tad — laistrakstu apstellet newajadsetu nabstees wisai
gruhti, semischki wehl sur missi muhsu laistrakstu til lehti, lä-
gan ne pee weenas zitas tautas. Bes tam, zif sinu, wai-
ralas laistrakstu elspedijas ori labprahrt labdu laizmu molshu
usgoida, fewischki tahdeem abonenteem, krei schai sinā pa-
rahdijuschees usiijibas zeenigi, jo tuhlschesch starpa war it
labi atrastees weens, otris, suram azumiilli nau til dauds
pee rokas, wai las spebi til weblak pats pilsehā eebraust.

Bet sad nu latweeschi sahstu laikraakstus laast diwi, pat triibz reis tif leelā mebrā, là tagad, tad ne weenam no wi-nem nebubtu bails, woj tif konfurenta lapa neaug us wina pascha avisēs rehksina, t. i. waj no wina laftajsi neafkriht un nepahreet xee pretineela. Tikkliids ka buhtu nodivinajusēs pahrleezinashanās par to, ka „peetiks wlseem“, tad buhtu ari woirak meera mahjās. Un teescham, ja latweescheem ari buhtu 15 labi laikraaksti, tad ik us satra isnahktu 100,000 jilwesu un ja no teem tilai desmita data laikraakstus abonetu, tad jau ari buhtu deesgan, jo ar 10 tuhksloscheem abonentu latris laikraaksts waretu pastahwet.

Ne masaf pateesibas arti aifrabdijumam, la wairak! la fot mehs pabalstam wislabali sawus rafsteenekus. — Un muhsu ratsineeli? Beel dauds masattee teek godinati? Pareisal teikts ir: tee netik nemas neteek godinati, bet turpretim weenmehr pa awisem Bengati. Waj tas now fauns! — Muhsu dsejneekam Pocula lgam simtreis taisniba, aypgalwojot, la sad muhsu tagad tik slovenee mabsleneeli Purwits un Rosenthalis buhtu strahdajuschi dsimtenē ween, tad totalanis ne tik ween no latweeschu preses weenas datas nebuhtu atsibts, bet tee tapat us heidsamo „nolritiseti“ la muhsu ratsineeli un dsejneekli, titlihds tee strahda pee weena un finama laisrafta.

tee ſpehtu mafsat un muhsu literatūras fondi waretu tād it
labi pahrwehrſtees par palihdsibas lafem rafſneekleem nebalta
deenā, kā tas jau pee zitām lulturtautam pastahw.

Te nu gan dasdbs labbs atbilds, ta neweens now pats
ſawa mala eenaaidneels un ta dījhwaſka laiſtralſtu laſiſchana
no latwieſchu puſes nahls wiſpīcīms un warbuht wiſweenigi
paſchu iſdeweju un redažijos lozeltu māla. Ja gan! Tas
notiltu bei ſchaubam, ja nebuhtu konkurenze, ja rafſneekli ne-
waretu ieift: „Ja juhs man negribeet atmalfsat manus
puhlinus ta peenahkas, es eju pee zitas redažijas.“ — Un,
tizeet man, katra redažija baidisees laiſti prom labu rafſ-
neku, labi ſinadama, ta ſchahda taupiba greeſch ſew aſas
rihſles un atreebijas drihs jo drihs.

Un tomehr — ларчиът, просто откриваєтсѧ, ёа freewi
saka. Latweeschu literaturaš neejigee apstahlli ween pee tam
wainigi, ёа muhsu laistraksti ne til weens otram, bet ari otra
lihdsstrahdneekeem ёа usbruhk . . . Nemfum wehris pee rageem,
ёа salams wohrds saka un faulsim leertas pee ihsta wohrda:
maises naids ir un bija wisa naida zehlons. Tihlihds weens
laistraksis druslu zehlaš, ziteem bija bail, ёа tas neatwelt
wineem lositajus, t. i. moisi, saldo deenischlo maisti. Bijia
tadeht jausbruhk un jaravga eestahslit laudim, ёа konlurents
ir flists un ne lam derigs. Latweescheem par aibildinaschanu
war deret tas, ёа tahda sawstarpeja laistrakstu aplareoschana
noteek ari pee wisom ziltam tautam: tihlihds lahdâ vilsebtâ
isnahs diwi laistraksti, tee wisadâ sinâ suhlis plubzas, lai gan
wezais laistraksis, t. i. tas, tas tur lihds tam laislam weens
pas isnahza, mehds fawa jauna beedra parahdischanos ween-
mehr „ar preelu opfweilt“ . . . Leeta til ta, ёа pee kultur-
tantam usbrukumi un polemika norisnas bes personigam len-
gaschanom, lai gan ari tur daschs pa laislam pahrlahpj pee-
slahjibas robescas.

apšķērīgiem iestādēm, kā arī vairumam iestādēm, kas ir atvērtas visai Latvijai.

Schana finamos apstahlos grähti atreebas.
 Jau peeminets, ta lido ar miglas uhdens labfilem gaisā
 lido ari neßlaitami pißliſchi; saprotams, ta tee lido ar gaisu
 teek eelpoti. Selas te nu war buht daschadas, luhdas nu
 luru reift rās weelas, jo atmosferā fastopamee putelli ir mai-
 ſijums no daschnedaschadām weelam; Starp team, peemehram,
 ja lopam mineralu fastahwdatas, fatrenjeufchus un atrukuschus
 krisliſchus no fenes wîſſus, wiwiſadus akritumus no augeem
 un lustoneem, bet bes ſchein ari wehl neßlaitamus dībmuſ
 organismus, kuri gan pa labai datai ir newainigti leekeſchi,
 bet pa masai ari ruhguma un ſlimibū dihgi. Vēdjejee, zel-
 damees no zilwelu tuvalās aplahntes, mehds buht peelipuschi
 pee rujsakeem putelli krisoleem, ar ſureem lido tee lido pa
 atmosferu. Mineraliſku putelli, augu un ſuſtona krischlu
 eeelpoſchana, ja ta noteek retumis, mehds pahreet bes nelahdām
 ſemisčlām ſelam, bet zitadi tas ir fabriku apwidos, kur tahi
 netihrumi paſtahwigti lido gaisā. Schahdos gadijumos beechi
 iſgetas eelaiſumi elpojamos organos wai plaučħas un tahde-
 jadi apſtahveitās plauſchās lehkti ari eeweeſchotees dilona
 bazils. Ta tad ruhpneez baž apwidos neween ſtachdneeleem,
 bet ari wiſeem aplahnteeem eddihwotajeem jaeeſpo putelli
 un tee warbuht ari ir wainigti pee tam, ta tahdos apwios

Ditonis prafa foti dauds upuru.
Bitas breefmas wehl ir tas, sad pee putefku frischkeet
peek-hrusches dshvi slimibz dihgki; samehr paraslos apstahllos
gaifa stahwas bazilus fatuoichos elementus ahtri si-
lihdina us wijsan wehja pusem, ta fa zauc gaifa tifai re-
tumis top slimibas isplahritis, tamehr mai kuistig, miglaina
atmosfera apstahlki ic zitodi, ta fa lehti eestpehjams eeelpot
slimivas didglus, kure gaifa fastopami waj vat us seues
wirzus mudiq. Zahdos apstahllos war buht dibinais eemesis
peenemt, ia iudena miglam eestlahjotees jau pastahwocha in-
fluenzas fedraq beeishi ween sahki pehlschni isplahritis; rost
zulata ar to ari isskaidrojama beeisha fastiimschana ar plauschu
un ribu plehwes eelaihunu un peeaugoschee fastiimschana un

Nu ari mums saprotami tee pahegrosijumi, sahdi pa
scho gadstanteni eestabjujchees weselibaas kopschanā, un mehs
neihibiam, saabhi sahnumā minetais Bessa iiteeiegas mairs

wischnu, bet kas ralsturz rudena mehneschus, tas ic breschas
un Jeelobs mielas.

Kad fitala gaisa fahrtä eespreesichos auflalā un atlal
otradi, tad gaisa esofchee ubdena twaiki fabeesè, tee top schlidri
waj twirti, un eerodas nokrischni, là leetus, sneegs waj ati
rofa, farma waj migla. Nosa un farma war zeltees titai
gluschi döbberä galä, gaz preeschmeteem, kuri zaur stipru fil-
tuma issstarofschau frebj lehti atauslletees; waj nu nochtih leetus
waj sneegs, tas atlaras no temperaturas, kahda pastabw aug-
stafas gaisa fahrtä, lameht migla iszetas tabdä pat zetä,
kahda apmahrchna apmahlschanas. Migla un mahlonas tiskai
tad war iszeltees, kad temperaturat leichtot gaisa fastopami lee-
lalä daudsumä putelli. Apmabsuschas debeßt un migla peeder
pee ildeenejäm parahdibam fabrika apvidos, tapehz la tanis
gaiss pastabwigi fatura leelalä daudsumä sôdrejus un zitabus
putellus. Là tad migla naw nelas zits, là pa gaisu lido-
joschi shzini schiduma pileenint, kureem wehl peebeedrojas

Apluhloftim nu tos eespaidus, lahdus dara us jilwela organismu tahdas „mahkonas pee semes wifus“, lä migla daschfahrt teel dehwera. Kä apmahluschäs debiss faules sta-reem nelauj wiſā spehlä nonahst us semes wifus un ari ap-tura filtuma peektuhfchanu un iſtaroschanu no semes wifus, tapat to dara ari migla; wina faules starus apturedama ap-geuhtna semes wifus lä ari wiſu us iās atrodamo dſihwu un nedſihwu kermenu fufidischchanu un ortlahet wina aktal lä branga filtuma waditaja weizina filtuma iſpluhfchanu no scheem kermeneem. Ta tad schai finā organisms iſheesch gluschi weenadu weizi; atmosferas un semes wifus masala ſaſlidi-schana lä ari filtuma iſpluhfchanas weizinoschana tecmenti war deesgan bihſtami atauſtet, ja tahdu atauſteſchanu nerauga

nowehrst zaur derigu argehibu, peeteekoschu kustiba un t. t., waj ari ja organisms jau laikus zaur sistematislu noruhdischanu nam peeradinars pēe semeem temperaturas gradeem un gaisa filtuma pehschnām grosibam. Na mums ari labali zaprotams, ka jo beeschi fastopami faauksteschanas, weenfahrtsci latori lā ari gruhiati plauscha waj ribu plehwoes esla sumi paschā iudenā iahlumā, kad temperatura pa deenas leelalo dovu slahw deesgan augsta un walakos walda pat wasaras twihlona. Toifat lehnā temperatura, sahda pastidym pa deenu

pahri desmit rublischu, kuras gadā tahdejadi wairak isdos, tee atmalsasēs dubultīgi zaut to, la buhs mosal to, kas pagasta walschu un teesu fludtnajumus nedabun laist, tadehl la tee finama laikraksta nelaša un tahdejadi ari pagasta rakstweschu lungiem un ziteem amata wihereem isnahls dauds masal pa-wisam mēltu roštu ar atbildem, isslaibdrojumeem u. t. t.

Lai leeta buhtu lobaki saprotama, nemfim til weenu
weenigu peemebru: teifim, fa lahdas pagasta wezakais un
rakstwedis taisas braukt us pilsehtu, lai atmainitu pases tur
dsibwojoscheem pagasta peederigeem. Sawu nodomu tee if-
sludina til weenä laikraßtä. Sanahl finams til scha laik-
raßta laßtoji, lamehr wiss zitt profa pases issfuhitšanu zaue
pastu un — pagasta rakstwedim isnahk katru rakstu losit, if-
pildit, aissuhit . . . Tas tiktai weens, pats weenlahrschalaais
peemebrus, bet wiin jau waretu peewest finntem.

Sludinaschana 2 - 3 laikrakstos, kuras pogastā waj pilsehtā wišwairak laša, buhti pilnigi dabiga, negeltu nekur nekahdus pahrmetumus un atnestu pascheem sludinatojeem tīkai labumu. Lai nemam peemebru pēc pilsehtu waldem un frona eestahdēm: tās sludina wišos laikrakstos, labi sinadamas, ja isdotā nauda pilnigi atmalsajās un ja sludinajumi fāfneeds sawu mehīki, t. i. fāfneeds wišu to aūsis, kureem leeta jāsin.

Los pats jasaka ari par weikalneeleem: tee nepasihst schai finā nesahdas simpatijas waj nesimpatijas pret finamu elspediziiju, tee sludina wifur, labi finadami, ja jo plaschakas aprindas vīnu sludinājumus lajis, jo plaschakti wehrsees vīnu tirgotawu durvis, jo beesaki breedis makelis.

To deretu wiisem eevehrot, kam ween kas jaſludina. Graſſe, ſuru ſchai ſinā wairak ifsdod, pelna rubbus. St—is.

Semkopju dñshwè eewe hrovjamakée likum
noteikumi.*)

III

Likumi par mantoschanu neku sta ma maa n-
to jumaa isiltti ori muhsu semneelu likumos un weet, nol.
fwoda 3. d. — Raw mans noluhiis dauds mas yamatigi
eepaftiinat ar plashajeem mantoschanas likumeem, bet gris-
beju sche aifrahdit ilat us sahdeem likuma noteikumeem,
kuri wehl mas teel eewehtroti un faru eewehtroschana juhtigi
atsauzas us weetejo laufaimneezeib.

Sa mantibas atlahjejs atlahjib testamentu, tad schis ir rahditaj, sa atlahtais mantojums jadala un tahlak ja walda un tad wiſs labi, bet ja testamenta naw, tad pehj miruscha mahjas ihypachneela mahju beeschi iſzelas tukdas wehtraſ un nemerki starp manteneekeem, sa wiſa lihds tam kluſa seedoschà faiſmeeziba fahſ nihlukot un ozim redſot flibgst us leju. Gemaifas aizinata waj neaizinata pagasta teeja, atgadas neapſinigi un neruhpigi otra mantas walditaji, aifgahdnu, kuei til nopeetni ſtingri tura waldischanas groſchus ſawas rokās (jo "waj tad gan war manu dalit, lamehr wiſs manteneeki naw pœauguschi?"), lamehr lihds tam seedoschà faiſmeeziba pawiſam ipoſtitia un nela wairz naw ko waldit. Atnahk beidsot pagasta teeja un, deefin us lahda likuma pa- mata, paſhdod wehl atlifuschaſ grabaſchaſ atlahtā torgā un gadu no gada mahju iſrenie ſweſcham, iſkafidama mante- neekus pa wiſeem 4 wehjeem. Rente gadu no goda triht, lamehr beidsot priſtaws noſit pahr mahju ſawu ahmuru. Schahdi ſlati neatlahriojas nemos til reti, sa par teem wa- retu kluſu zeest. Labaka gadijumā wiſur tur, kur ſchahda aifbildnu waj aifgahdnu waldischana ilgi willuſes, wajaga

^{*)} Stat. „Mahias Weesa“ 49. num.

nepastahw spehslā. Kulturai peenemotees, pahrtikai labojotees un weselibas lopshchanai papildino:ees weenup, un zaur lana-lisajigu, atritumu peenahzigu nogahdaschanu un laba dserama uhdens peegahdaschanu daudsus slimibas dihglus atturot, atrituschi noj̄ ari daudsi slimibas zehloni, un tahdejadi muhsu klimatū un muhsu kulturas apstahklos rudens kluvis par weliagalo gadskahetu. Jo tablak sinatne un kultura eet us preelschu, jo wairak ari tils aprobeschots lipigo slitibu bars un tahdejadi nahlotnē rudens migla rařt stahwēs salarā tikai ar faulstieschanas slimibam. Bet tas lehti nowehrschamas, ja tilkai sopraptigi un pebz weselibas lopshchanas profiumeem eekahrto sawu džhwit.

Gihkumi.

Atkal dſelszela nelaimē! Nesen atpalak Wah-
zija notila ſchauſmiga dſelszela nelaimē, tad drihſi pehz
tam lihdſiga katastrofa atgadījās Franzijā un nu atkal
awies ſino par ſchahdu negadījumu Spanja uſ ſucarobejo
linijas. Lahds balasta wilzeens, kura ſehdeja 30 strahdneeli
ſaduhrās ar lahud pretſchu wilzeenu, tadeht la abu ſlaziju
preelſchneeki bija dewuſchi ſignalu preelſch tablatbrauſchanas,
nemas nenogaidiuſchi telegrafiflas ſinaſ, la zelzch brihos.
Maschinists nelaimes newareja nowehrſt, tadeht la dſelszela
linijas lihums nelahwa taļlu redjet uſ preelſchu. Dauds
ſtrahdneeli, redſedami pretſchu brauzeenu tuvojamees, noleħza
no wagonem. Sadurſmei noteekot aſlaneja taħds riħbeens,
la aplahrtejos zeemos domaja, laħds leelgabals tħijs iſ-
ſchauts. Wagons uſ wagona falrahywas un fafleħjās galſa.
Schaufmiga juzelli a ſtoni zilweki tila no-
n a h e t i, feſchpadsmit gruehti ewainott. Ewainotes
aſſimeda uſ Qardamx nifſebtu.

Aisus iubra. Rabds azulezineels sino no Kinas par breesmu darbeem, labdi notituschi Schans gubernā jaur gubernatoru Fühstenu. Webstale ralstita 10. septembrī un stan schabdi: Keisareene islaiduse slepenu pawehli, pehz turaas wiſi kristiti un preesteri janogalina. Tuhlstoschus winas atreebiba jau eegabsuse nahvē, tuhilstoschi baigās baičes gaida stundas, kad ari winas fasneegs sleplawas bunzis. Basnizas un laplitschas ir ispostitas, kristito nami nobedzinati. Schansjā wairs naw neweenas kristigas draudses, turā puše no winas lozekleem nebuhtu nonahweti. 15. julijā waja-

jauna saimneela pušmuhsča darba, lai saimneezibū pajelblijschā slahwolks.

Schahda ribziba teek eewebrota netik ween tur, tur ween
nigi nevlingadigi manteneeli, bet beschi ween ari tur, lu-
pakpalikuse atraitne un pilngadigi dehli un meitas. Be-
lilums nefur neprasa schabdu ribzibu. Lilums schahdos a-
gadiseenos mahtei atraitnei atstabi teefibu ar winsi peedot
padoma deweja alsgabdma paishdbsbu paherwaldit mahju lih
wezala dehla pilngadibal (Wids. semn. lit. 985. p.), bet ja
wezalaais dehls jau ir pilngadigs, kad tehwes mirst, tad tam
ja tehwes nam eezehlis zit u mahjas fanehmeju yehz Wids.
semn. lit. 984. p. ir teefiba tublin eestabtees mahjas walde
schonä la fainneelam un tas pee mantbas dalischanas bas
to preeschteefibu, sa tam jadabü preesch fainneejibas we-
schanas wojadfigais inventars, bet par to tam jagahda baribas
apgehrbs un audfina schana miruschä ihpafchneela masgadigeen
behrneem.

top zeltas tif attahlu no pilsehtam, zil ween eespehjams, — gan zelu frustojuos, gan atkal tahdās wairak apdsihwoiās weetās un pagastos, kure mahjas atrodas beeschaki lopā. Ra schabdas lauku bodes ir wajadīgas, ir nenoleefsama leeta. Zilwelu wairoschanas, winu dījhvala kustiba un parvairota raschoschanas spehja un augstaks patikschanas prahs ari nodarbojas ar leelaleem un ahtrakli fasneedsameem pagehrejumeem. Pehdejos laitos zilwekeem daschdaschadi jo derigi preeskmeti stahw wairak preeskch azim un top ari wairak pagehreti; bei winu fasneegschanan wehl daudskahrt lawē laits, ilgum, tahlums. Schahdi kawekli wiswairak jazeesch attahlumos dīhwojoscheem lauzineekeem. Schai sinā tab ari lauku bodes jeb lauku paahdotomas ir nepeezeeschamee jaunaka laika behem. Kas schint jaunajam laikam libdī nedīshwo, tas ari nesaprotnina wajadsibas.

Bet nu peesihmežim eerunas, kuras augščmineto bodisīšu pretinieki pret tām zet.

Saka, ka ščis lauku bodites ihsta tirgotaja ažis iſrahdotees tilai ka vilſehtas ubadžes, jo tirgoſchanas teſiba peenahkotees tilai vilſehtiam — tahađa mehrā, ka to dſenot lauku pahrdotawās. Ta nu gan naw wiš. Vehz weiejeem pagh-rejumeem un avſtahlkeem pareiſi eerih'ota un kahrtig'i wadiia ſihk', ka ari ſeeltirdneeziba naw nekad pelama ka ubadž, bet tai tahađejadi ari uſ luleem ir ſawas vilnas teſibas uſ eerihloſchanos un paſtahwibū. Un laukbodiſhu paſtahwieschan ir juo taisns peerahdijums par winu wajadſibu uſ laukeem.

Tahlat preiineekti suhlo aprahdit, ta lauku bodes bes wajadsigam praktiskam prezem pahrdodo: ari daschdaschadas spehlites un schahdus tahdus sikhamus gresnibai un fahneem, zaur ko lauzineeki topot pawestii us isschlehdibu. Waj ta? Kad lauzineeks te sahli, filkes, sweges, petroleju, darwu, naglas, papiri, grahmatas u. t. t. pirkdams, nopehrl ari wifsi sawu sahbaku usspodrina schanai, sahdu baltu krahgu waj stulpites swetidesnas gresno schanai, sahdu pihpiti waj zigarinu sawam omuligajam seemas wakaram, sahdu rotu sawoi darbigai seewai, ta zeenibas sikhni winas djsimshans waj wahrda deenä, sahdu spehles leeluu siwam qara darbigajam behernam par modribas weizinaschanu un usureicham u. t. t. — waj wijs tas winam buhru leedjams jeb eestahstams par isschlehrde schanu? Ne, ne! Kas tuwaki vasihä muisu lauzineekus un wairak sajutis winu peenahzigas attihstio zilwelu wajadsibas, tas ta nedonias wis.

Dauds lauku bodeim pahrmet, ta tas tirgojotees ar zitureenes, ar dascham tahdam ahriemes prezem, kuras buhi labaki astahjamas, neka tas pinketos pa kahjam, lauzineeku preekscha, fahrdinadamas un „peewildamas“. Kad lauzineekus usskata par til behrnischkigeem, til mulligeem, ta fahrdinajomeem un peewilameem tad jau wineem ari nederetu brauti us dauds raibalam pilsehtiam, kur ihpaschi tirgoshana, pilshana, wajaga buhi wehl dauds, dauds wairak ujmanigem!

Bretineeki ari wehl spreesch, ta sühktirdsneeziiba as laufer apspeeschot tirdsneeziibu pilseh-ās; jo pilsehtu tirgotaji, haidamees no konfurenzes, lauku tirgotajeem dodot leelotsa prozentes, ar furām tee pilsehtas nespēhjot tirgotees. Be zit es sinu, tad neweens pats leelitirgotajs nav til neprahsti, ta winisch pastahwigi, pilnā apsinā, weenumehr wairak ijdēs, neka eenems; ja kahds ta zihnitos pret saweem konfureenteem, tad jau tas ta ka ta ari pilsehtā taps apspeests, ja — pat nospeests un ijsnihzinats. Vai, te peerahda jel weenu paits prahligu pilsehtas tirgotiju, kas sem leelasām atlaišanas prozentiem tahtalpahrdewejeem lehtaki pahrdotu sawu prez neka eevirk!

Lotti dihwainas domas pretineeki ijšala ari tai ſint
ka lauku bodneeki, ka tiroſchana nemahjiti, gribot negribot
preekrabpjot gitus un peetrahpjotees ari paschi. Ta! Beh
ſchahda uſſlata laikam gan buhtu labaki, fa lauzineeks nem
nenahktu no ſawas gultas abra; jo atmodees un ſtaigajot pa
lantu, tas dabu raibo, wiſinajoscho paſauli redjet un grebkoſ.
Waj ſchahda uſſlata wehl ſchodeen war atraſtees lahds prah
tigſ zilweks?

schana eesahlas un turpinas wehl libds schim ar breslmig
stingribu. Pirmee upuri bija bislaps, wina palibgs u
tschetri europeeschu preesteri (gan italeesch, gan frantschi)
Gubernatoris winus bija celuhdits sanā namā, lai tos, t
tas fazija, labal waretu paglahbt. Bet tillo wini bija tur
nolluwusch, sad neschehliga rihjiba eesahlas. Papreessch
wineem rokas tila usseetas us muguras un pehz tam, ka
wini ilgi bij tifuschi wiſadi peshmeeti, gubernatoris pats a
savu roku noduhra weenu palač otrom. Pebz tam welnisch
launais zilwels ar faweeem saldateem nogahjis bislaps
dīshwolli, sagrabba tur feschas europeeschu missiones mahsa
un apsolijis tam naudu un ewehrojamus wihrus, ja ta
no savas tizibas afreisti. Wiſas weenbalſigi peedahwajum
atradvijs. Par to winsch nu tam dunzi eegrubda kruhtis
Pebz tam wairak kineeschu preesteru tifa nonahweti. Wineen
seloja 30 kineeschu schehlfärdigas mahsas ar apmehram 200
bahrineem, kure wezums sneedsas no 3 libds 16 gadeem
15 seminaristi, kuri sahdā alā bij paslehpuschees, tifa at
rasti, ifwilisti ahrā un peseetti pee stabeem. Ar waru teen
atplehta mutes un lehja teem jau agrak nolauto aſnis mutē
un tilai pebz schahdām negantibam teem eegrubda dunz
kruhtis. Rahds kineeschu preesteris un diwi kristitee, kure bi
mehginajuſchi behgt, tila eeflodſiti lahdā buhdā, un libds a
buhdū ſadedſinati. Diwi zitt preesteri aifbehga falnos, bet no
mita tur bada nahwē aif pahtikas truhkuma. Azumirli
mehs wiſi sagatawojamees us nahwi is deenas, es la preesteris

Lauwu medneeki. Loti behdig's notilums neser atpalak atgadijées us jaunbuhwejamà Ugandas dselszetsel Afrië. Bij pamaniit lauwas, kuri lahdas masas stazijas tuwumà bij isdarijuschi daşchadus nedarbus. Trihs balte apnehmàs, lauwas noschaut. Wini eeschedas dselszetsel inspektor wagonà, las minetás dselszetsel stazijas tuwumà tila nostahditz Wagons bij eeridots preefsch guleşchanas ar weenu d'stal u diwám augstak stabwoşcham gultam. Bes tam wagonà bi ari nodala preefsch maşgaschanas. Wij trihs vibri noleham la weenam pehz otra jatur walts. Kà pirmajam bij şapalee nomodá lahdam Reijala lungam, lameht abi beedri likas u aufs? Kas nu ihsti notila, paliks muhscham neisskaidrotz. Waş Reijals bij eemitsis jeb waş tas tumfa tila pahrieigts newar tilt isdibinats. Katrà fina vibres, las gulejo us gribda nakti pamodás, tadehl la tas us sawám meesham faiuta smoga

nastu. Kad winsch mehginaja pazeltees, tas peeduhras pe lauwas, kas ar Reijalu zihnijsas. Zihna jauc nelaimigu gadijumu durvis aifritta, ta ka tee trihs wihi neleelā wagons nodalā bij lopā eeslehgati ar lauwu. Wihrs, kas sem swehro bij gulejis, laimigi paspehja pеezeltees un ismukt pa logu. Winsch strehja us staziju pehz palihdsibas. Otrs beedrs, kas apalscheja gultā bij gulejis, sawas sahjas uslīka taisni u lauwas muguras. Bet winam laimejās ismukt pa durvīm, kas weda us masgajamo nodatu. Bet pa tam lauwa arī jau ar Reijala likti bij istehjis pa walejo logu un mesħa nojudis. Palihdsiba tublin nahza no stazijas, bet, saprotams, par wehlu. Reijala likti atrada ap 1000 pehdu no nelaimes weetas. Wihs trihs bij bijuschi neweitli medneeki. Weens laislam bij aismidjs un fcho meegu aismalsaja ar bresmigu nahwi un abi otree sawas isbailes nemas nebij eedomajusid par sawām lihdspanemtām plintem. Warbuht, ta ta arī bi labi, jo tumħu schaujot, tee wehl weens otru buhtu warejusid nogalinat. Wagonam otrā deenā bij schausmigs ijsflats. Wijsa wina eeslehpuse bij optaschikta ar aſſinum un us għidha atradās melinas qiegħi kien.

Taunlaiku Salamans. Kahdreibit diži radnei, kuri lihds tam sawu ihooschumu ločā bija pahewaldijuschi, iswehleja few Paulu Krügeru, Transvalas presidentu par sawu ūchikreju, jo wini lopejo ihpaschumu gribedami dalis, newareja weenotees, kuram kuris gabals lat peelcijs. Krügers kusiedams un pibpi lubpinadams nollauktās abu rādineelu suhdsibas un tad, laħdu briħdi pahedomajis, teiž u weenu: „Tu ihpaschumu peħz sawa prahha isdalija 2 weenadis dalas.“ Un uj otru: „Tu panemis to no aban datam, tura tem wišlabak patihs.“ Virmais suhdsatajs, nezinadaans, tura datu otrais few iswehlejees, raudstja ihpaschumu isdalit eeshħej jami weenliħdiġas dalas. — Kahdu zitu reiħi minn apmetnejha loħds weż-żu buhrs no attaħħala apgabala. Kahdu riħbu nu lożeju dserot starp pulfsten 4 un 5 abeem bija schabda faruna: „Obm Paul,” fazija weżażi buhrs, „es tevi jau sen pastolu; nahżu lubqiegħi laħdu weetu walidbā.“ — „Waj proti laikt un ralstit?“ presidenti waiċoja. — „Lafit gan, bet ralstit ne.“ — „Lott schehl, tad es tew newaru liħdset. Ja tu neproti ralstit, tad tu waretu buht tilkai par ministri, bet schai briħdi taħħda weeta nam swabada.“

la nu mums skribhvera wajaga, tad, sinams, neesfim dauds gudrot un mellet: la tik dabuhtu tahdu, las now „lepnis”, tas ir, las ar mums labprah „eemestu” un libds „usdfishwotu”, la tas pee mums „wejos labos laikos” bija. Un te fa par brihnumu, nesin kur sinat dabujis, eeradees tani paschâ bijuschâ skribhvera atteifschanas deenâ, pagasta namâ klußlahds „landidats”, las scho weetu ar „leelalo preelu” peneemet un las mums it ihsti pa prahtam, ladeht ari, nesataotes nemas us to, la skribhvera wehleschana nebija us deenas lahrtibas, eewehlejâm to libdsschinezâ M. R. weetâ. Ta tab no ograkajeem ruhgtiem peedfiswojumeem mas mahzibas esam fmehluschi. — 19. nowembri weetejâ Ladvdaribas beedriba is-rikloja sawâs telpâs teatra israhdi ar sekojoscchu balli, kur us-weda E. Rozina slatu lugu „Melnais Peteris”. Us teatri publislas bija eeradees kreetni dauds, us sekojoscchu balli — masal. Peerahbijums, la schejeenes publisa prot zeenit no-peenius gara baubijumus. Trio.

No Jaun-Peebalgas. 3. dezembri muhsu dseed. beedribas sahlē tika natureis pehdejais sch. g. jautajumu iſſlaidrošanas walars. Schis walars bija — eeweħrojams walars. Ibhsta pateiziba jaisteiz preefeschloſtiuma „Par sodu noſihmi pee noſeedsneeleem“ preefeschā zebļiem, flosotaja Apložina lgam, jo preefeschloſtums bija interesants — pamahzoſčs. Tahlak tika iſſloidoſtī jautajumi „No ſa mehness dabun ſauv ſpoſchumu — no ſaules jeb no ſwaiſnem?“ un otrais „Kamdeht ſeewechu dſimumu ſauz par ſlaisto dſimumu?“ Pehz tam, ſā jau „wahabigš“, ſeloja dejo. — Likai lahdās pahra rindinās aifrahdiſhu uſ to publikas filto eeradumu — nent no mahjam funus ſewim lībds un tad ſawest beedribas sahlē. Tas now teizami darits, ſā ūchini pat jautajumu walara — muſila ſpehle, laubis dejo, ūni maiſas pa wiđu un pat reiſem „gaudo“, pat damam drehbes pahrplehſch. — Par ſcha gada jautajumu walaru darbibu waram leezinat — ta bija deesgan tupla, ſwehſibu neſoſcha. Žawehlas, kaut ari nabloſčā gadā ſhee valari muhsu draudſi apgoismotu ar iſglīhtibas ſtareem. — Gaidam pa ſeemas ſwehſeem teatri un laikam ari ūgaidiſm, jo ſā no beedribas teatra alteereem ir dſirdams, tad paſeemas ſwehſeem nodomaisi publikai uſwest tautas lugu: „Nanas tehwš“. Par to preegajamees!

— 2. dežembri (september) Šejeenes Paupur mahjas notisa behdigas atgādījums. Minetās mahjas fāimneela A. R. laudīm pīrti perotees, behrni jau pīrmee zīts pēbz zīta ir aīssteiguschees uš istabu. Bet tad arī wīzī zīti no pīrts bija sagājušchi istabā, fāimneela 8 gadus wejā meitene netur nebija redsama. Tad fāimneelam eeschaujas prahā — wāj meitene no pīrts nahlīdama naw eesrituse turvu pēz zelīna atrodošchās alā. Tuhlin wīzī mahjas laudīs steidsās uš atu, kur teescham arī atroda meiteni eesrituschi — bet wāirs bez sahdam dīshwibas shmem. Scheit notikusē nelaime atlādāduseem par brihdīnajumu, ta alas ir wājadfigas jo augsti apbuhvet. Bet deemschehl Jaun-Peebalgā wehl ir toti bāuds tādu alu, suras n ē m a s n a w a p b u h w e t a s. Tamdekt naw nekahds brīthums, ta dascham labam alā eesricht zuhlas, gan arī zītadas nelaimes noteel. Bes tam arī wehl pāwasaros schāhdās alās sneegam lūhstot fatek daschadi netīhumi eelīchā.

No Tirsas. Lai gan no agraleem 5 Tirsas frogeem tagad wehl tilai 2 ir sawas weesmihligas durwits publisai atwehruschi, tad tajos paschos ir dauds un daschadas nekreet-nibas notituschas. Ihpaschi ta faulta „Basnijas frogā“ tagad ir lauschanas mode, nepaet gandrihs neweena nedela, tad now atlal weens dabujis zauru galwu, otris silu degunu, treschais kreetnu pehreenu u. t. t. Wehl nupat tila meera teesā istefata prahwa, par rudens (14. okt.) tirkus walaru, fur ari witzminetā frogā bija „dehli“ rahdijuschi sawu spehlu. Saprotams, ka meera teesniescha lungam nebija wis bijuse pa prahtam tahda „smalla usweschanas“. Kaut nu gan ir stingri noteilumi no waldibas isdoti, par laisu, zil ilgi ir jabuht frogam valā un war taapt issneegti reibinoschi dsehreeni, bet muhsu frogā pehz „5“ leen lambaros eelschā ka knaulsch ween, fur tad usdīhwojam lä „prahtam tiblas“. Par schām lib-dsigām līlumu neeweheroschanam dīrd ari zitur pa alkauitem frogeem rihkojotees. Gan sch. g. junija mehnēsi wišpaheja vagasta sapulze nobaldoja par weetejo frogu aisslehgšchanu, bet libds schim wehl nolahdi yanahkumi naw juhtami. Laiks tagad dezembra mehnēschā eesahlumiā pee mums ir tibri pehz pawafara. Usnahlfchais sneegs ir atlal nokuñs, par lo gan ja-preezajas; warbuht, la nu dabuhs feme fasalt, un tad ari seemas sehja labak pahrseemotu. Rudens selmenis pee mums bija labs.

No Bormaneem. Pirmdeenas wakarā 27. nowembri, schejeenes lopmuischas Trapenes rentneekam S. Igm nodega luhts. Ugunis par laupijumu krita netik ween luhts, bet ari lahdas 12 gowis un 6 srgi. Nglahbt ir isdewees tilai weenu jau apswiluschu srgu un 19 gowis; jo uguns ir tituse tilai tad pamanita, kad leefmas jau ir situschas jumtam zauri. Pee dsehschanas peesteidsas ari Bormana muischas uguns dsehseni, bet jumts jau tad bija sagahses un atlila tilai zitas eblas aissargat, jo luhts bija no muhra. Saudejumi leeli. Luhts aas ir hituse androfokinata. Bormaneatis

Ruhtis gan ir bijuse apdroschinata. Bormaneestis.
Dro Sausnejas. Stolas un frogi! Tahda milsiga
preteschiba! Stolas zilveži zef augstak, frogi nospeesch
semal. Tadeht tahds wihrs, tas stolas felme un frogus
nižina, ir tautas labdaris. Par tahdu wahrdā pilnā ūnā
waram dehvēt muhsu dsimlungu sou. Kreuschu. Iau libds
degwihna monopola eeweschanai wīsa muhsu vagastā nebij
neweena frogi, un ari tagad pebz 1. julijs, nessatorees us to,
ka dsimlungam ir teesiba dota atvehrt diwas alus vahr-
dotawas, tas naw notzis. Lai zefineeem buhru patversme,
tad dsimlungas nodomajis zelt blakus Gravischā sga tiego-
tawai diwslahwu namu, kur zelineeli laträ laikā wārds
dabuht filius ehdeenes un pajumtu. Seemas sehjumi sche
mīla. Lohz. Nahmung

No Welku pagasta. Pee Welku pagasta peeweenota Grotuschu pagasta Norneeku mahju rijač nefen atpakač nodega. Uguns zehluščes no lampas plibschanas, luru leetoujuchi pee rijas fehrtchanas. Sadeguschi wiſi lopu baribas salmi, peefehrta linu rija un dauds zitu leetu. Sche teefcham turaku mihlestiboi ionachk polischa! — ts

No Dauguleem. Ari pee mums degwihna monopolu eewedot dauids las ir pahriwehrties. Lihdschinenjo 4 frogu weetā sawu gaitu turpina tilai weens un fur wind

— Agrakt pa svehtdeenu walareem notila leelaka ylibieshana un plehschanas, tagad; kur tas pebz waldbas preelschralsta nosazitats stundas slehgits, walda patihlams meers un klusums. — Ari par muhsu pagaststeefu buhru tas lo eebilst. — Laudim

pawehstes sanemot tonis stahw rassitiis: „Sehde sahlees pullt. 9 no rihta“, bet laudim tur nonahfuscheem us sehdes fablschanos jaga'da wišmas libds pullt. 11 no rihta, ari libds 1 pehz pusb. Ir ari gadilees, la pawehstè ir usdota pawisam zita deena, kura pawisam sehdes nam. — La sà muhſu flosas nams atradas deesgan behdigā stahwollı, tad pag. gada muhſu pagasta tehwi to nolehma pahrbuhwet resp. pahrlabot. No tahleenes atnahza, la laudis teiz, ihstis „mahlſleneeks“ un knafchi ween lehras pee darba, t. i. ne wiſch pats, bet wina „apalſchmeiſteri“. Pats pee darba, la mehds fazit, azu nerahbi, bet pawadija gan laiku tuwejā krogā, gan ari ſtaigajia apſtatidams ſchejeenes ſtaifstules. Us buhwes heigam wina darbi bija — sanemt peenahzigo naudas ſumu, apprejetees pehz jaunakeem mahlſlas präſiumeem un aiseet. Bet la nu stahw ar pahrbuhwi? Überpuſe „ſellu“ liktais jipſdelis ar duhri preeftot rihb, it la tur blaktis buhtu pakaku un daschās weetās „mantelis“ ſchliras nost un ſeenas rahda ſawu wezo waigu. Waj nederebu ruhpigali gahdat pagasta pihlareem par pagasta labllahſchanos wiſpahribas ſinā? — Ar preeku waram pastuat, la pag. weetneeli noſpreedufſchi pagasta nabogem par labu iſcriböt basaru. Tei- zam̄ pasahlums! Lat Deens dod ſchim nodomam peepildiees!

Zel maleetis-Ahrpagastneeks.
Widsemē no 15. libds 22. novembris ar purna un
nagu sehrgu faslima 49 leelopi un 38 aitas; ar traikumu
1 funs, lutsch art nosprahga.

No Werawas. Par jauna mahzitaja eweschanu Karolas draudē "Dūna Ztg." pelyz "Post" ūniers tureja 19. nov. pirmo sprediķi kād jaunajā darbibas weetā. Dēnu pirms tam winsch bija prahwesta un basnīcas preelschneela llahtbubtnē amatā eestahjees. Komventa delegati nebija pa-llaustījuschi usaizinajumam buht llaht pee scha alta un nebija eeraudsches. Prahwestis Schwarzs pastāvoja draudsei, ta pret mahzitaju Wühneru eesneigtā suhdsiba no Widsemes konfīstorijas esot atstāhta bei eewehribas, tā ka mahzitajs Wühneris tagad warot amatā stahtees.

1893. gada 48 viembrī. 4 seeweētes.

1893.	gadā	48	wihr.	4	jeewetees.
1894.	"	50	"	4	"
1895.	"	76	"	8	"
1896.	"	72	"	8	"
1897.	"	42	"	3	"
1898.	"	45	"	4	"

Starp aissuhhtiteem ya leelakai daki ir bijuschi sagti, laupitaji, sleplawas, dedsinataji, no Sibirijsas isbehguschi noseedjsneeli, apkahetblandoni un wiltotas naudas taistitai.

No 2 **Telgawas.** Kursemes kreditbeedriba pehdejā laislā wisai teizamā sahrtā eesabluuse pabalstlit ar naudas lihdsleem daschadus derigus semlopibas usnehmeenus. Peemehram pagahjuschā gada s̄bi kreditestahde schahdeem noluhleem isdweweſe pawisam 7200 rubl. Pabalstti drenaschas darbi us muischu un semneelu semes un us WezSahtu semlopibas skolas lauleem; kreditbeedriba weizinajuse ari waiflas lopu eegahdaschanu, daschu plaschaku moderneegibü eerihlofchanu u. t. t. Kursemes kreditbeedriba lihds schim pa leelakai dasai pabalstliuse gan leelgruntneezielas wajadsibas, bet wina, lä pate darijuse sinamu, ir gatawa ari masgruntneeleem, ihpaschi winu beedribam peepalihdset pee jauneem, wajadstgeem ismehginajumeem un usnehmeeneem semlopibas laulā, ja til ween ari no schis yuseb nahstu walrak peeprafjumi. Kreditbeedriba schahdus pabalstus mehds pasneegt no sawas slairas gada pelnas; peemehram pagahjuschā gedā winai schahdas pelnas bijis pawisam 58,152 rubl.; pebz augšminetas 7200 rubl. leelās pabalsta sumas atvillšchanas, atleekas wehl 50,957 rubl., no kuras sumas it eewehrojami pabaisti waretu tapt pasneegti ari masgruntneelu laulfaimneezibas beedribam.

— Latveeschu teatra israhdes Bahzu Umatn. beedribā (Adolfa Allunana wadibā), kas jau kopsch diweem mehnesecheem pährtrauktas aif eemesla, ka Allunans pa scho laiku isribloja ar sawu personalu israhdes pa Widsemi un Kursemi, fahksees Selgawā atkal pa seemas svehtleem un repertuars pirmām israhdem nosazits schahds: O trā seemas svehtlu deenā 26. dezembri: „Slepenpoliziis”, jaunribas luga 3 zehleenos no Meknīza. Svehtdeen, 31. dezembri: sagaidot jauno gadu simteni, svehtku israhde ar teatri, konzertu, maslu balli un rotalam, speblejot diweem orchestreem. Triju fungu drenā, 6. janvari 1901. gada: „Labiži lwei”, sadisībēs aina 4 zehleenos ar dseedaschanu no Adolfa Allunana. Svehtdeen, 21. janvari: Benefize Elsai Allunan ikdsei. Pirmo reissi: „Saunibas teefibas”, sadisībēs aina 4 zehle-

No Sakeneekem. Adolfs Ullunans un wina Zelgawas teatra personals svechtdeen, 3. dezembri pēc mums ijsrohdīja Mētnīzla, iis kreevu walodas tulkoto jauntribas lugu „Slepēnpolīzīsts”, kura, neluhlojoties nemās uš gluschi ismirfuscheem zeleem, bija peewillīsuje dauds publikas. Biju labak savas lomas attebiloja Sehrona un Elsa Ullunana jēdzes, tā arī Trimpus un Ērgla īgi. Bet arī viņi zittī bija ihesti savā elementā, ko veerāhdīja publikas nerimīloschēe aplauši, kas fānneedsa savu augstalo pakalpeenu, kad "wezais Adolfs" muhs apbalwoja ar leelu krabjumu kupleju. Ballē dīrdejām atlābtoti flamejam Ullunangā ismeitīgā teatra orķestri.

No Salgales. Schejeenes bāsnīzas muischā 26. now. nomira bijuſčais Bahrbeles m a h z i t a j s Grünerš, 83. dīshvibas gadā. Nelaikis mahzitaja amata sabijis 52 gadi, vispirms tas bija par mahzitaju Rītaurē, tad Sūbatā, un pēdīgi Bahrbelē, kur tas amata sabijis, lihbī wezums winu pēſspeeda atteiktees. Nelaiki 1. dez. glabaja Bahrbeles bāsnīzas lāpos, kur tureeneſchi winu, ūarvu wezo ganu pawadijuſchi us pēdējo duſu. Starp wairak mahzitajeem pēc wina lāpa turejuſchi runas ari Reelstinsch un Schiminsch. Nelaikis latweeſcheem vālīktams lā roſſineels.

No Sabiles. 4. dezembri sche iswilla no Abawas tilta apalschas noslikuschu žilweku — Brink-Pidwales saleju, kusch arti wadija maschinu. L. jau bija pasudis sabbas

3 deenas, neweens winu ari nemelleja. E. apraud seewa ar maseem behrneem. Ra israhdas, tad winsch ir no deka no- kritis waj ari zaur tilta eebrusumu. Ja tiltu neislabo, tad droshki paredsams, la winpusabawneeli vee Sabiles' newares peetilt. G. W. Kursemneeks.

No Lutrinem (Kuldigas apr.). Muhsu 4 leelatee saweenotee pagasti teesham naw wairs ne žaur lo eewehejam. Bibliotekas heedriba, kas reis spartgi riħlojs, tagad jau wairaf gabus dus apspeesta meegā, ta' tad ari tagad neso derigu wairs newaram dabuht peedishwot, ta' to agrak dabujam gan žaur teatra israhdeem, gan ari jautajumu iſ-ſlaidrofchanas walareem, kur tad wareja latris par leħtu naudu dabuht lo streetnu un labu un atliskums nahha aktal par labu jaunu għrahem u eegħadda schanai. Neiħ gan aktal bibliotekas żentigalee heedri sem Jaunmuischħas flosiha G. Lafa l-qa' wadibas grilbeja iſ-riħlot teatra israhdi, bet israhdei bixx isweħħleta R. Blaumana "Sagli" un tad ari nestila dota no vagħostu preeħxnejeb wajadsgħaq aktar, lai tam gan kħarras scheem fungeem pee goda. Bet toteesu ir-aktal wairaf "salumu balliċċu", uż-żurġi tħalli dota latkrej aktar. Un kur tad nu wehl nahl waj katri s-fieħħdeenu "wahħda un d'simma" deen as-piċċi kien. Kur tad ari tilmehr dejxojam un eemetam no pudeles, li ħids aktal mums pafċċem laħds eemet ar pudeli pa' ajim, ta' fä' riħta narw tik ween lu pagħiras, bet wehl peemina preeħx wifekas nedekas un ilgħi. Turigalee pagasta lozetti, kam ir-eespejha sasneegħt aħ-tpagħa nopeetnok is-riħlojumus, apmelie tos, bet waj tad nu wiċċi to war. — Muhsu tagadejja pagasta preeħxnejeb iſ-sħaliħitħas labuma dekk ne pirlissiha nepakustina.

c) No zītām Krievijas pusēm.

Waldibas pasinojums Kinas leetas. „Waldibas Westnesis“ raksta: Pehdejā lailā Eiropas, it ihpaschi anglu presē (laikrakstos) ir parabdijsches daudz rasi, turos teek pahrrunata un apspreesta mubšu lara spēklo ribziba Pētšilijas provinžē, atheeotees us Jantunes-Schanhailwanas dselzjetu. Wispahrigi nemot no anglu preses schini jautajumā issazītās domas war tilt sekošchā lahtā formuletas: 1) Jantunes-Schanhailwanas dselzjelch in Anglijas ihpaschums; 2) treevi panehma echo dselzjetu bes masafas teesības us to; 3) farā schi dselzjela pahtivaldibas lailā treevi naw nela darijuschi preelsch dselzjela apstahdeju mu islaboschanas un gandrihs it nela naw preelsch schās leetas isdwewischi un 4) dselzjela atdoschana freeweem nelahdā sīnā nestabu faktarā ar grafa Walderie darbibas lauku. Tahlat „Waldibas Westnesis“ peeret weselu rindu faktu, jaur lureem augšchā aprahditee tilshēt anglu isdomajumi teek atspēktoti un beids ar sekošcheem gale aprahdijumeem:

1) Angli newar tilst atshti par Jantsunas-Schonhailwanas dselzjela ihpachnekeem, bet wineem buhs finanjsiā finā, kad starptautiskais lara spehls buhs Pētshilijas pirmi atstahjis, leelalas teesības us finanschu kontroli pat ja dselzjetu, nela zitām valstim; 2) schi dselzjela pirmas lata, Tongku-Tientsinas linijas, eenemisbana zaur freevu lara spehlu notila neween ar wiſu starptautiskā lara spehla admiralat peelrischanu, bet ari lara wajadsības deht; 3) freevu lara pulsi ir wišgruhtakā latīmetā, kad lara darbi vja pilnā spehla, atjaunojuſchi dselzjela fatiksmi starp Tientsmu un Jantsunu un tilai pateizotees freevu lara spehla energijslai rižibai Tongku-Schanghailwanas liniju isderēs glabdt no iſpoſiſchanas un 4) atteizeotees us angli aviācija iſſlaidrojumu, ka jautajums par Jantsunas-Schanghailwanas dselzjela atdoschanu nepeederot pec grafa Waldersee darbības aroda, jaſaka, ka mehs scha jautajuma iſſchiršanu neatstahsim wiſ angleem, bet grajam Waldersee, no lura abkarafees, kam schis dselzjelsch freevu weetā nobodams.

No Peterburgas. No generalschtabe puves lat autoritates daritas usmanigas, ta tikai teem I. schkira fa w w a l n e e k e m warot pehj winu preelschneebi eslateem tilt atlauts ihsaks par weenu gadu deenesta laits kuri isturefuschi reserwes farodsneesa eslamenu un pa sang deenesta laiku naw bijuschi ne slim, ne atwakinajum. Pretejā gadisjumā I. schkitas farowafneeleem japaalel ari pehj obligatorissla deenesta laits notezeschanas un pehj farodsneesa eslamena nolischanas til ilgi sawā pulta, zil ilgi tee obligatorissla deenesta laits bijuschi atwakinajumā, woj ar

— *Suhdsibas* var „grubteem laiskeem“ tagad vispahtig mode un gan drihs latru reisi schim suhdsibam lä pamal teek liikts jehdseenks: now, luhs, tös neela naudinas. Tingo taju aprindäc scho parahdibu fajuht it sewischli un libds ar wineem ar muhsu schihdels-rebineeeks. Schis nu zensches atrash libhseillus, lä sawai prezzi peedabuht waitak pirzeju un nogremdet wairak „sibäs“ sawä neismehrojamä kule. Euh tur weens no scheem lihldguneem peerahda, lä pec wiha par dascheem rubkeem war eeguht ihsta selta labatas pullstent. Kas us scho wilinajumu celaischas, tas dabü pahrbaudit, so schihdelim ja samalsä netik ween pilna pullstena wehrtiba, bel jabol ari kreetni nöpelnit. „Rebes“ augstos progenotos un naudu aisleegtas, — na, schihdels täs paschias „operazijs“ tilpat „feint“ isdara ar prezzi, — jo augloschana schäddi weidä wehl now aisleegta. Tapat lahds otrs exemplars ni Mosus rügeem peedahwä uswallus us dalu nomassäm, pet tam sawus lalentus neganti plehdsams. Wisaplahrt trednereebä gandrihs ilufums, bet schihdelti glahsta sawas garas bahesdä

Seema jau eestlahjusel sawas teesibas. Neva un lanati aif saluschi; wezi fa jauni laudis swaigä seemas gaissä, vey Puschlina, "at sildam slani ledu greech". Musta, sahtes jauntundschu fejas, gaiteem libdfigi sawaleeri, — wiss tas atlahj tihri jautru eespaids us latra, las mihi palawetees us muhsu sildotawam. Sewitschki Yusupowa dahrsä, us leelus sildotawas, war reisem tahds "tschemponus" sildu streefhanu redjet, ta tu zilwels tihri pabrihnees, ta tahds malazis us ledus labjas nelimeschai un heigag syrandu nenolausch!

Muhsu „tahtibas kuratorija“ bezembris vidū atvērs jaunu „tautas teātri“. Par to stāstīja leelas leetas: ejot tur i pāsakaini slāstības dekorācijas, i smalkas maschinieras, i wiš jaunmodes flatūnas peederības. Šā pirmo gabalu uzsvedīs operu „Dīshwibū preelsch Zara“; tam sākotnējais leela websturiņš flatū luogā ir Rētera I. Jaafēm. Tā ka kuratorijas

tursch ismalkaja 11,500 rbt. Bet 1886. g. scho namu nopoštija uguns, ta ka beedribai atkal nahžas no jauna buhwet: uszehla 1888. diwstabhu namu, augſtabhu no kota; schis ismalkaja 18,110 rbt. 1893. gada beedribi eeguwa plasčokus statutus, pehz lukeem ta war jo swabadofti rihkotees. 1898. g. 19. febr. beedribu atkal peemelleja uguns, nopoštidsams nama augſtabhu, pee lam ari sadega gandrihs wiss beedribas inventars. Var saudejumeem beedribi dabuja ismalkatus 20,672 rbt. 41 kap. Jaunais nams beedribai tagad ismalkaja pavismam 24,576 rbt. 59 kap. Beedribas vispahrejais mantas stahwolss tagad fasneids jau 89,722 rbt. Us beedribas nama svehtleem bija faraduschees ap puštrecha ſmita weefu, no lukeem daudfi runas zildinaja beedribas svehtigo darbibu un wehl jo leelalas ſekmes novehleja nahlotne, kuram weblejumam ari mehs no wifas ſirds peewenojamees.

Nigas Latweeschu teatri israhbis: Treschdeen,
13. dez. Dubura weefoschanas: „Marjisu”; svechtdeen, 17. dez.
„Turaidos resi”.

Akkal jaunas pasa skatu kartes or latveebchu paraksteem išnabruschas. Grunsta Platess a p g a h d i b ā. Wisai interesanti ir slati no Jelaba basnizas torna us Keisara dahrsa puši un ari us otru puši, tur redsama Petera basniza lihds ar Eelschrigu. Tad wehl eevehribu pelna Basteja lalna tilts lihds ar gases eestahdi, Aleksandra bulwars, slati Keisara un Wehrmana dahrso, Domas qangis un Domas basnizas eelschypuse lihds ar Rīgas dibinataja, biskapa Alberta pēminelli. Kartes ir glihti un slaidri išstrādotas, pavīksam jauni usnehmumi un ihesti preelsch tam noderigas, nosuhtit saweem mībleem, draugeem un pasaīstameem no Rīgas preejigos seemas svehtlu svezīgajumus.

Jahntneku droschibas sargu patrulas pa
pilsehtas maleenam, lä „Peib. Kraj“ siiso, diisä laislä pa
naastim jobsdot apfahrt.

Dſelszeta deenestneeku eewainoschana. Natti no 3. us 4. dez. starp 2. un 3. pahrbrauzamo weetu us Riga-Orlas dſelszeta nepasihstami laundari usbrukuschi labdam wagonu saahletojam un pahrbrauzamäc weetas fargam, weenu eewainodami ar naſi mugurä, otram iſſchaudami ar rewolweru. Schahweens par laimi gahjis garam. Gewaino-tojam hneetata abrīsta valibbība. P. K.

P. R

Grahmatu galds.

Seltene Kalendars.

"Selteu Kalendaru" apskatot waram pabrežinātā, ta tam tāds pat mehrlīks, lā "Mehneschralstam" — tas ir daikuma vežināshana. Bāhlu bilde sākmeta muhsu tautas mahālēela Jāhna Rosenthala, ta rābda, ta finālu worenā deewe pasneegs lauru sorus pastaritei, latvieshu tautai. — Ūs īmalka papīra ibpaschām lāvam bilda is daikas mahālēlas — Jāhnais Neapolitaneetē. No Richtera. Ibsis jaunelka slāstuma ideāls. — Minjona. No Wartenberga. Itālijas slāstikas behrns ilgās vēžs slāstikas dīmtenes — kur aug citroni un tumščās lapās leesmo oranschi, lehns webjāns pūbšč no filām debesim, tur lūsti miete stāhv un augsti lauru sols. — Lāukpulkis atehlota schirgta un smuldru lauku slāktie, kura sawā jaunības prečā webl rosem rotājas. — Seedona webšminas. No Seiferta. Slāsta jaunava seedu kūplumā sākdu pīshwurā, lā maiga seedona webšmina, lā sapnu jauds parahdība. — Dīja no Bodenhausena. No peetīna daika jaunava seedu wainadīnu wijot, winas ozis raugas dīti dīti zilwela dwēhsele un tāhlā sapnu pāsaule. — Kas zehls un ioti glihtis ari smallei modes roktarbu sākmejumi ar slāstīem weesību un prātīsleem apgehrībem, kas lai vežīnātu daikumu ari apgehrībā. Sawa zehli daikā issłota deht "Selteu Kalendars" par gresnumu pat smalādamu buduarā ū samtu pāhīlāhta galda un tāhdejadi krāfsčāna seemas svehītu dahwana. Bet "Selteu Kalendars" literārislācis fāturs ari libdīgs daikojam rotājumam. — "Kodes un rubš", slābstis no Porula Jāhna, atehlo ilglibītu latvju jaunāmu īdealem, augstākem dīshwes mehrlīkem, kas grib nomāsgot zīlwelus no parastājēem sadīshwes dūkītem un peewest labakem tilumeem — lād ari zībna pret parāschu pāhrak gruhta. Tas ir weens no Porula daikalojēem see-weeschu tehleem, kas seeweetes dwēhsele modina daikumu. — Atpātījas "Seeweetes fulturas wehsture", lā jau tas no Atpātījas sagaidams, rākts ar uguņigu straujumu un šītu dīshwibū, oisrauj lāstītājū libds. Wina apskatījuse gan tikai tās seeweetes, kas finālnīstī nodarbojusčās, turpretim pāsaules slāwendās mahālēeezes, lā Lebrenu, Angelīlu Kaufman u. z., lā ari "lāra vadoni" Schan d'Arku, kas sawā laikā ko leelu un neāfīmīstamu īsdarijusčās, pāwišam naw minejuse, bet lai wišas eewehrojamās seeweetes minetu, prečīš tam "Selteu Kalendara" telpas par masām. Raina atdīsējota H. Heines "Seemelu juhra", daikš darbs, kādu tikai no sāi īzēnītā dīznejēka waram sagaidit, lām cīspējījams zītītou

jeeniu vjejneel uutam jugaivi, kum tsepejvans jirava slowenalo djejneelu darbus wisa pilnibā atdzejot forak tautai. Bes Porula un Apsaļjas dzejom gresno „Seltenu Kalendaru” lahs masals Porula slahstīasch „Kā laudis prezās”, groisa jaunaru siltlo garšcu wiha iswehles finā. Senkewitscha „Swehltā”, dsihwbibā usmodinatis lotus puke, kas dsihwo djejneela kriči. „Sirdsbalsīs” rahda tikumibas idealē. „Mes wajabfigs pulu pusčikis” smalki attehlo klimas nabaga meitenes juhtas, kura wehl divpadesmitā stundā bauda laimi svāigās pulēs. Daltera Beldawa „Galwas fabpes” foti pamahzschis ralsis, kas weegli saprotami isslaidro daschabādas galwas fabpes parahdības un lā tam lihdset. „Par palih-dsības sneegschau nelaimes gadījenos” aistrāhdīs us to, kas buhtu nepeezeeschami wajabfigs, lai nelaimi laikā war no- wehrst. „Seeweete jaunlailu sportos” ar bildi, tur isteitības daschadu eewehrojamu laischi un ralstineelu domas par see- weeti jaunlailu sportos. „Seeweete architekte”, te redsam tschallas seeweetes spibboschus panahkumus techniskā finatau laulā. „Mahlfla lā flaiti gehrbiees” pamatigi aistrāhda, kas jaewehro, lai waretu flaisiti un pee tam lehti gehrbtees. Daschadi jautajumi par seeweeshu vuhlem un panahkumem, leetprateja apflatiti. „Seeweeshu finatniski amati”, „Kā fa- malsā seeweeshu roldarbus”, Seeweeshou longress Parīze, Seeweeshu darbi pasaules isslahde, naw attulkojumi, bet sa- ralsitti is pamatigeem pascha nowehrojumeem. „Sihda lai- metis nahloinē” slahsta par labdu jaunu atradumu sihda raschoschond, kusch dauds stipraks un flaisits par lihds- chinejo sihdu. „Gahrdalee ehdeent” ihsūmā dauds isslahsta,

fa war pagatarot gahrdus ebdeenus un ded ari fai'mnee'ziba
padomus. War redset, fa „Seltenu Kalendars“ zenschas pa
sneegt muhsu seltenitem lo sewischki daiku nn leetderigu

Nedakzijai pēsūstītās schahdas jaunas grahmatas „Schlechsam zaur Sibiriju”. No Dr. Bernharda Schwarza. Rīgā, Kalnīna un Deutschmana apg. Malsā 40 lpp.

Nisrahda mīschlojēem un mīschlopības draugeem
us beedribas "Drawas" isdoto un J. Kreuzberga redigēta
"Mīschlopī salendaru" 1901. gadam. Saturs plāsīgs un
originals. Kā peelikums mīschlopīja J. Waldheima nogihē
Sociis kalendars jaur fawu nopeetno, leetisklo saturu tablu
isschlikas no ziteem neelu un joku salendareem. General-
komisijs pēc Landsberga, Selgawa.

"Stahsti par meschoneem". No Koropitschewka. Lat wissi apstrahdais Wisulis, Leepaja. Latv. Graham. Isd Beedr. apgahdibä. Massa 40 sap.

Ringuetiboo.

Uj seimas galu nolikuschees Rigā "Rinnuschen" „Michael”, kapt. Fr. Kalmisch, un "Molodetz", kapt. Rosent, Halmstadā "Kursemneeks", kapt. J. Muzneks un Odesā "Emma", kapt. J. Augusts. Pehdejs lugis vehnahšamajā pavašara beigā islīkt Melnajā jūbrā no Peterburgas aizvesto telegraſta tabeli.

"Martinson", fapt. Dfis, brauzet no Jermutes 23. p. m. fasneedis Schihles. "Concordia", fapt. B. Ohssolinis 19. p. m. Portpaitrijah lehdejis us Eiropu. "Sweiks", fapt. P. Anshus, 24. p. m. tapis wilsts gar Brawles stubri u O-vuñi. "Fuchs", fapt. J. Krause, 25. p. m. isbraujis no Mehtiles us Karalauntscheem. "Mikelson", fapt. D. Mikelsons 27. p. m. isbraunis no Glazowas ar auonu us Martiniku.

27. p. m. isbrauzis no Glasgows ar guanu us Martinitur „Nimrod”, kapt. Ahbolinsch, pēbz 9 deenu brauzeena ar triktu no Grehwsendas 1. f. m. nonahzis Rīgā.

No other item.

Sinas jufas.

Is ahseemem mums Dr. R. B. ralsta: Kinas jauta-
juma atristenschanā bija atkal masleet eestahjees pahtraulums
schoreis zaur anglu wainu. Angli pagebreja, Iai tatschu leel-
walstju loopejä ralsta Kinas waldbai eelel wahrduš, la ralsta
isteitke pagebrejumi „neatsauzami”, ziteem wahrdeem, ka
ralstis usflatoms lä ultimatum, lura atraidischana nowestu-
vee lara. Protams, la schabds pagebrejums isjehla dsihvu-
domu ismaiñu, sevischi amerikanu nebiž ar io meerā. Togad
nu siño, la wišmas Pelingā suhtnu starpā allal panahsta-
weenoschanas, wišmas tai siñā, la peenemta tā salot til puši
no anglu pagebrejumeem: astaht lara pulsus til ilgi Pelingā
un Peischili provinzes, sameby Kinas waldbai nebuhtu wišos
pagebrejumos peelsahpusēs, padewusēs leelwalstju spreediumam.
Bet amerikanu suhtnis s̄ho protokolu atkal naw parakstijis
tas dabujis schai siñā no sawas waldbas mahjeenu. Tā
tad wišs siñojums par to, la nu reiž panahsta galiga wee-
noschanas, naw nekas zijs, la meerinataju arišchneelu is-
doma. Bet Havas agentura gan apgalwo, la pastahwo
wišmas zeriba, la amerikani schoreis nepretoschotees
Tahdas zeribas jau allasb israbdijusčas par maldigām. Wahzu
awise „Kölnische Zeitung” preegajas par to, la esot eevehrota
Wahjijas prafiba, nospreeste, la wainigajeem mandarineem
tilschot usslitis „smagalaits s̄ods”. Bet eelsiham schim sma-
galajam s̄odam ja pastahwo, par to nekas naw teits. Kinees-
chi to tā sapratuschi, la smagalaits s̄ods preelsch mandarina
ir algas atvillschana un paseminaschana tschinā, la ari pah-
zelschana us attahlakeem apwideem. „Kölnische Zeitung” gan
nopeetni uſtahwo, la no wahzu lara pulsu proornemichanas
is Pelingas pařisam newarot buht runa, eekoms kineeschis ne-
esot samalkajuschi lara atlibdissbu. Kineeschu meera komisari
Tschinga un Lihungtschanga usdewums tagad esot weenigi tas,
pahreleezinat leisaru un Leisareeni no to, la esot nepezeescham
jopadodas leelwalstju spreediumam. Bet ja nu Tschings un
Tschangs zitadās domās? Kotra siñā leelwalstju neween-
prahthiba wehl kineeschem alkus ilgi laipot.

Pa tam teel turpmatas daschas fiblos soda elspedizijsas us Pelingas aplaktni. Poschulail saweenoto lata pullu virskomandants grafs Waldersee siav, la Gündela elspedizijs 14. (1.) dezembri pēc austruma lejifara lapeem salahwuse fahdu bolseru baru, kureb pasaudejis 20 kritusches. Kahde 1000 lahtigu kineeschu salatu pullu, kas eschlot graffiusches stahtes elspedizijsat zelkā, galu galā atsinuschi, la droschali in buht apdomigeem un nenhalt silo pupu turumā un tagebz tei aisslaidsches lalnos.

Poschulail arī atwehris telegrafa labels no Schanghaijs us Chingtau. Turpmak tā tad nu bubs eespehjama daudz labala fasinaschanas ar Pelingu. Bes tam pašchulail arī atwehris Pelingas-Tientsinas vēzelszetsch: tapat sarudselsgelsch us Schanhaiskwanu, pa luru seemā notiss provijanta un munizijas suhtijumi no juheas pusēs. Tālus reida pilnīgi aisslaluse un tur atrodosches lata kugi dewusches tablak u.

hi tirdjneegibas twaifoni ee

Anglu-buhru leetas.
Sj ahseemem mums Dr. A. B. ralsta: Anglu-buhru larsch pilns pawisam pahesteldoschu atgadijeenu. Pebz Transvalas galwas piishtas Pretorjas padoschandas jau bija jadomä, ja nu wiisa leeta beigta, buhri pawisam liks eervotschus pee malas. Bet wehl pagahja mehnesci, eelams angldabuja wiisu Pretorjas-Delagoas dseltska stigu lihds portugaku ihpaschumu robesham, lihds Komatiportai sawüs roläs. Bet tad ari issilas, ja nu wiisa buhru pretestiba galigi falaustia. Bet pebz deenwidus pulsodes wasarai eesahkotees ta pamasaam atlal sahla peenemitees. Un tagad manama it lä pilniga delorazju maina: angli ar wiislabalo sparu nepheji salaus buhru pretestibu, buhri pat wairak weetäs salahwuschti prahwus anglu kara pulsus pee Magali salna, Komatiportas tuwumä atlal kritis buhru roläs wefels anglu bataljons. Be De Wetu wiismas angli zereja jau esam droshki nolehruschi. Tas bija eestidlis teesham nelaimigos apstahlkos, ta la tups atradäsl starp Dranschas un Kaledonas upem, sad abat

upes fabla jaur leetus gaheeneem ta uspluhst, ta tas palika nepahrejamas. Un no abam brihwam pusem nahja wirsu leeli angku lara pulsi . . . Bet buhri nesaudeja duhschu: neweens nedomoja no padoschanas. Ifraudfiuschi onglu posigija wahjalo weetu, tre dewas ar joni wirsu angeleem. Diwi reises angli tos atsita, trescho reissi De Weis islausees un pasaudejis til 20 wihrus. Un prom tas bija. Angleem til atlita noslatitees un mutes eeplehst, ta De Weis atkal paspruzis. Bet nu anglu awises wismas nopreezajas par to, ta De Wetam neisdewees elaustees Kapsemē un sazelj lahjās Kapsemes holandeeschu tautibas eemichtneelus, lahds ihsti bija ta noluhs. Wehlakas sinas tomehr rohdijuscha, ta anglu preels bijis paagris: lamehr to lara pulsu wariums medija De Wetu, tilmehr diweem ziteem buhru pullem isdewees pahret pahr Ocanaschis upi un elaustees Kapsemē. De Weis tilai nowilzis us feni anglu usmanibu un tos galdu kreetni ismuskojis. Cesabkuma gan anglu awises appalvoja, ta wisam eebrulumam Kapsemē neefot leelas nosihmes, ta efot elauuschees daschi sumti buhru, leelalais pulls flaitot til 700 wihrus, bet gan jau tos angli nokershot ta dehlsu. Bet tagad israhdas, ta elauuschees daschi tubkstoschi un eet sparigi us preelschu: zeta teem laikam peesleenas Kapsemes farmeri, kuri jau sen saniknoti par anglu warmahzibam. Un ja buhreem isdodas sazelj lahjās 120,000 Kapsemes holandeeschus, tad wehl leels jautajums, ta ar angku waru slabu, waj ta nesahls Deenwidus-Afrikā schlobliktees. Pee Sandvistas pahrgahjuscheer 2000 buhri wispirms gribejuschi dotees us Kolesbergu, bet tur bijuschi loti leeli angku hari zeta, tee tayehz pagreesuschees sahnis un eenehmuschi Filipstaunu, zeta Wenterdorpā saguhstijuschi neleelu angku garnisonu. Tagad wiss atkaras no tam, waj buhreem isdodas dabuht sawas rukus Steineburgu. Ja tas noteel, tad weegli warapt pahtraulka angleem swariga dsejzela fatlisse ar Port-Elisabetu un Istri-Londonu. Rahda buhru nodaka jau ispostijuse lahdu dsejzela gabalu vee De Naras (Storj Kap-pilsehru un Kimberleyu). Kolesbergā bija paschulail fastabdijusēs angku lara teesa, las lai teesatu Kapsemes farmerus, angku pawalstneelus, kuri valihdsejuschi buhreem. Bet vu duhschigee teesnefchi aissaiduschees lapas us Kappilsehru. Kapsemes angli atsibstot, ta ar libdisschineem spehleem netilscho ar buhreem galu, wajagot wismas wehl 20,000 jahtneelu. Un zif sinams, tad ministrija pebz ilgoš lautreschanas ari apnehmuses tos suhtit. Bet lamehr tee nonahls Deenwidus-Afrikā, paees labs laits. Bastarpam wiss atkaras no Kapsemē eebrukuscho buhru pulsu isweizibas. Ja teem isdodas aissnemt angleem leelus eerotschu krabjumus un dabuht sawapuse Kapsemes buhrus, tad to leeta wehl war slipri grosties us labo vuk.

Wahzija. Svehtdeen, 16. (3.) dezembri berlineescheem bija leeli svehtli — atgreesäfs lahdz wahzu lara puls is Kinas. Bija lahdi 930 wihti, kuri no iszeestia zeloujuma isflatijüs wehl drusku noguruschi. Atgreesuschos starpa bija lahdi 7, kuri bija fargajuschi Pekingas suhnteezibu pa ay-lehgerefchanas laiku. Kinas pulss marscheja zaur galvenale Berlines eelu, „Unter den Linden“, kur tam usganileja milsiga lauschu druhsmä. Tehnina pilss preelschä nonahluschi tee apstahjäs: gaidija us paschu keisaru Wilumu II., karsch atbrauzis pawehleja saldateem nostahtees tschetrstuhes un tureja pa wezam paradumam tunu. Nunä kas paßlaveja saldatu par duhschibu un isturibu, lahdu tee parahdijuschi, peemineja, latas deeigan baigäm juhtam tos redsejis schlitotees. Ne sawas puses schis (keisars) warot issfazit salbateem farwä un wifas wahzu tautas wahrdä par eeguhitam usvaram til firsniigalo pateizibu. Sametä berlineeschi gawileja deht atgreesuscheemees Kinas waroneem (kur nu gan pahral dauds waronibas pret vihes wihirem nebijs wajadfigs) tilmehr wahzeem Widus juhää, pee Malagas notifuse leela nelaime: gahjis boju flolas lara fugis „Gneisonau“ ar 450 jubeskolas mahzelleem un fareinjeem. Augis vijis noenkurots Ma'agas ostsas preelschä, iszeblusse peepeschti wehtra, fugis tigis norauts no entureem un arioni treelts pret perkrastes kintim, aqgahsis aplahit. Han wehl lomandants mehginajis abtri lilt eeturinat frahmis uguni, lai sahktu greestees maschina un fugis warenut dotees juhää, bet tas neisdewees. Neslatotees uswifa ostsas flakatumu noflikschi no luga laudum wairat ja 100, to starpa pats duhschigais kopteins Kreftschmons. Bet eri kaas obekhuskaas. Kärgi ledavultti

Kreetschmans. Bet ari tee, kas glahbuschees, stipri sadaujiti, tiluschi no traktojuscham bangam swaiditi pret peekrasteš tilintim. Leels tauschu pulks nosstatiees Malagas oslas malo nelaimē — bet daschi spaneeschti, kas duhschigi metuschees glahbschanas laiwā, lai sneegtu libezejeem valihdsibu, paschi noslibluschi. Pee nelaimes nu gan pa dafai buhs wainigas tas apslahklis, la lugis „Gneisenau“ bija wezs (23 gadus). Lahdus wezus lugus suhtit juberā ir ihstenibā pahrgalwiba, finamos gadijumos pat noseediba. Jaunās sistemas fara lugis, suram dubults dibens un kur pats lugis eedaliis daudži nodalās, nebuhtu vis til weegli gahjis boja. No wehtras iżzellchanas libds tuga boja eeschanai pagahjuše waita la stunda, wezās sistemas twaika latlos, kahdi bija lugum, til ibsā laikā newar dabuht twaitu, jaunās sistemas „uhdens truhbu“ latlos 20 minutes war dabuht twaitu un tā tad nelaimes brihdī abtri glahbtees. — Pehdejās deenās kahda awise aisslahjuše interesantas leetas par Rodefa dimantu rastuwju sabeeedribas ribzibū, kas met pawisam jaunu gaismu uš da scheem swarigeem politiskeem notilumeem pehdejā laikā. Pevi angku sabeeedriba esot ismaļkajuse 4 miljonus rubli. Wahājā agitazijs i angku labā. Kōlnē tiluschi isdoti 550,000 rubli, Berline 3½ miljoni. Jo sinojums pateess, tad tas jau buhtu tralls skandals. Jo staids ieta, ka til miljigas sumas newajadseja awischneelu pectuloschanai ween, tor warbuht sneedsas pee augstakeem walss wihreem... Wismas tilbauds finams, la awise „Költische Zeitung“ wasarā gluschi nedibinatā lahrtā fahla slawet anglus un gahnit buhrus. To poschu daxja daschas Berlinois awise, sevishchki „Neueste Nachrichten“. Un kas tas dibwainalaiz, kas leetu nostahda jo schaubiga gaismā: wisa liberala, sevishchki wisa anglu draudsigā prese lubko sinojumu noslavyet, nesala wismas pat to ne tschiku ne tschaku. Bitodos gadijumos noteel fibvi protesti. Bet daschas no asalam opossīcijas lapam peeshme, tad nu esot saprotams, kapebz til nedirrodi strupjā lahrtā tais atraidits wezās Krügers no Wahājas durvien. Ej nu sasini. — Prahwā pret 18 reisīgo miljonus Stern

